Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2008

❐ ***Scríobh do SCRÚDUIMHIR anseo:***

CEOL—ARDLEIBHÉAL

ÉISTEACHT, CUMADÓIREACHT, AGUS STAIDÉAR GINEARÁLTA (300 marc)

Dé Céadaoin, 18 Meitheamh, maidin, 9.30–11.30

Don fheitheoir

Stampa an ionaid
(Centre stamp)

Don scrúdaitheoir

Mórionmlán na marcanna

1.	**Suim na n-iomlán deireadh leathanaigh** Total of end-of-page totals	
2.	**Móriomlán na gceisteanna nár ceadaíodh** Aggregate total of disallowed questions	
3.	**An marc a bronnadh (1 lúide 2)** Mark awarded (1 minus 2)	
4.	**Bónas as freagairt i nGaeilge (más cuí)** Bonus for answering in Irish (if applicable)	
5.	**Marc iomlán má bronnadh bónas as freagairt i nGaeilge (3+4)** Total mark if a bonus is awarded for answering in Irish (3+4)	
	Nóta: **Caithfidh an marc ar líne 3 (nó ar líne 5 má bronnadh bónas as freagairt i nGaeilge) a bheith cothrom leis an marc sa bhosca** Móriomlán **ar an script**. **Note:** The mark in row 3 (or in row 5 if a bonus is awarded for answering in Irish) must equal the mark in the **Móriomlán** box on the script.	

Ceist	Marc
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
Iomlán	
Bónas don Ghaeilge	
Móriomlán	
Grád	

TREORACHA AR LEITH

- *Freagair mar seo a leanas:*

I—Éisteacht:	*Gach ceist ó 1 go dtí 5 san áireamh*
II—Cumadóireacht:	*(a) Ceist 6, Ceist 7* ***agus*** *Ceist 8 in éineacht* ***nó*** *(b) Ceist 9 amháin*
III—Staidéar Ginearálta:	*Ceist 10*

- *I ráitis a dtugtar rogha iontu,* ***cuir ciorcal thart ar an gceann atá ceart, dar leat, nó tarraing líne faoi.***
- *Tabharfar CÚIG nóiméad duit i dtús báire chun na sé cheist tosaigh a léamh (is é sin, na ceisteanna 1 go dtí 6).*

TREORACHA D'IARRTHÓIRÍ

- *Sula dtosaíonn an scrúdú, éist go cúramach leis an triailsliocht. Mura gcloiseann tú an taifeadadh go soiléir, labhair leis an bhfeitheoir láithreach bonn.*
- *Éist freisin leis an ngíog rabhaidh agus le fógairt gach ceiste ar an taifeadadh.*
- *Ní miste do chuid freagraí a scríobh fad atá an taifeadadh á sheinm nó i rith na sosanna.*
- *Scríobh do chuid freagraí go léir sna spásanna atá ann dóibh i* ***LEABHAR SEO NA gCEISTEANNA AGUS NA bhFREAGRAÍ****.*
- *Is cóir na leathanaigh bhána atá i lár agus i ndeireadh an leabhair a úsáid do shracobair.*
- *Iarr ar an bhfeitheoir páipéar breise nó lámhscríbhinn cheoil bhreise a thabhairt duit, más gá.*
- *Ná tabhair isteach aon pháipéar eile i halla an scrúdaithe.*
- *Ní ceadmhach duit caint, cnagadh ná crónán a dhéanamh ná canadh nuair a bheidh an scrúdú ar siúl.*

I—ÉISTEACHT

Ceist 1 | **AMHRÁIN DUALGAIS** | **30 marc**

❒ *TRÍ shliocht a sheinnfear DHÁ uair.*

❒ *Freagair A, B, C agus D.*

A **Sliocht 1**

(i) Seo sampla

■ d'áiria ■ de rothlam ■ d'amhrán ealaíne ■ de spioradálach

(ii) Cén ghné *shéiseach* a chloistear i ngach ceann de na trí mhír? _ *(8)*

B **Sliocht 2**

(i) Is í foirm an amhráin seo ná

■ ABCA ■ AABA ■ AABB ■ ABBA

(ii) Cé a bhain clú agus cáil amach leis an amhrán seo?

■ Ralph McTell ■ George Gershwin ■ Elvis Presley ■ Shaun Davey *(8)*

C **Sliocht 3**

(i) Tosaíonn an *tséis*

■ ar bhuille 1 ■ ar bhuille 2 ■ ar bhuille 3 ■ ar bhuille 4

(ii) Is é atá san amhrán seo ná samplaí

■ de rithim shaor ■ de thríphléadaigh ■ de rithim phoncaithe ■ de shioncóipiú *(8)*

D Seo sliocht as ceann amháin de na hamhráin atá díreach cloiste agat.

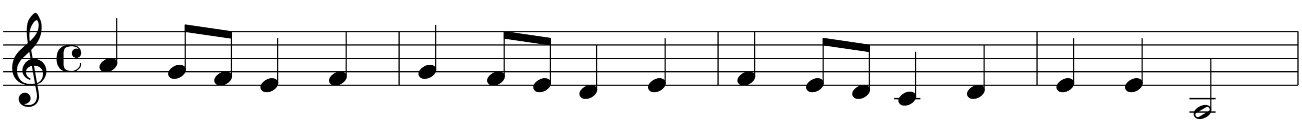

Is í oscailt an amhráin seo í … ■ amhrán 1 ■ amhrán 2 ■ amhrán 3 *(6)*

❒ *Beidh sos gairid ann anois chun do fhreagra a chomhlánú.*

Ceist 2 — SAOTHAIR DHUALGAIS — 30 marc

- *Sliocht as ceann amháin de do shaothair dhualgais a sheinnfear DHÁ uair.*
- *Tá an tséis, suas go dtí barra 18, clóbhuailte thíos.*
- *Freagair A, B, C, D agus E.*
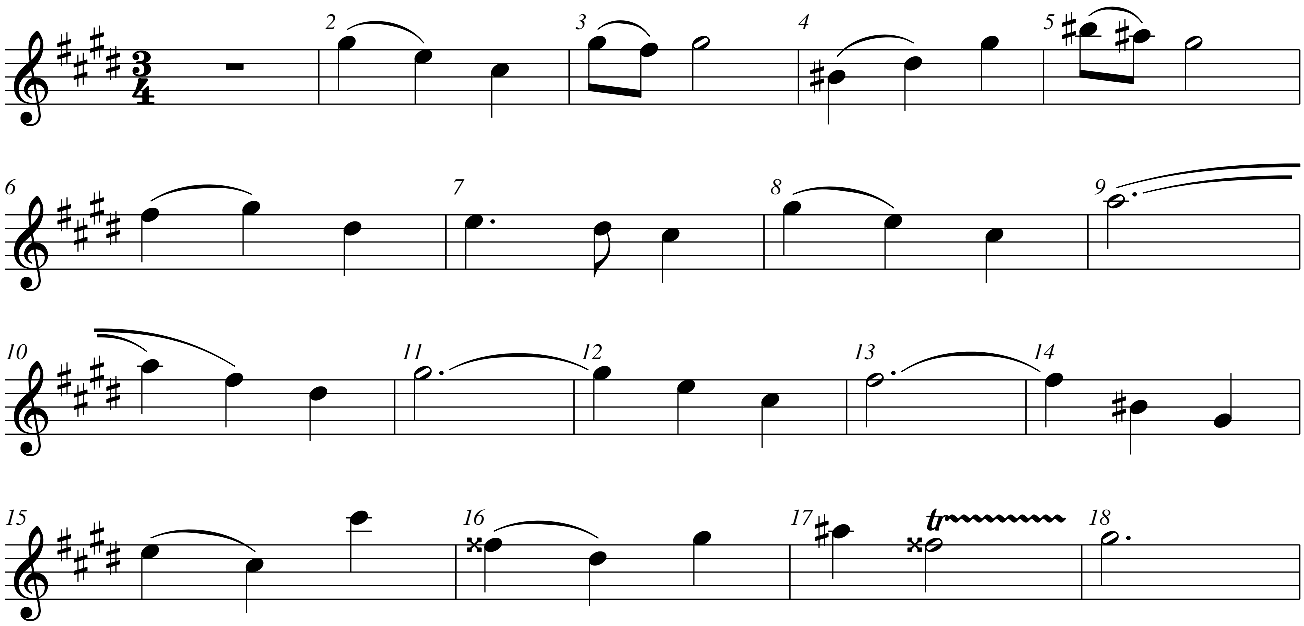
A (i) Ainmnigh an saothar as ar tógadh an sliocht seo. … … _

(ii) Is é an cumadóir ná … … … _ *(4)*

B Ainmnigh **dhá** uirlis a chloiseann tú. … … … … … 1_ _

2_ *(4)*

C (i) Tá modh an tsleachta seo

■ corraithe ■ anamúil ■ suaimhneach ■ feargach

(ii) Luaigh go hachomair conas mar a chuireann na gnéithe seo leis an modh seo. … … 1 Luas (tempo) _

2 Gléas _

3 Dinimic _ *(8)*

D (i) Is í an uigeacht atá ann ná … ■ monafónach ■ ilfónach ■ homafónach

(ii) Mínigh do fhreagra go hachomair.

_ _

_ *(4)*

E (i) Cén figiúr dhá nóta a chloistear sa chúlra tríd síos?

■ 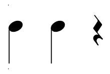 ■ ■ ■ 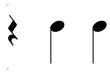

(ii) I gcás na nótaí seo

■ téann siad suas céim ar chéim ■ titeann siad céim ar chéim ■ athdhéantar iad ■ léimeann siad ochtach *(4)*

❒ *Anois éist le sliocht a tógadh as gluaiseacht éagsúil nach bhfuil clóbhuailte anseo.*

❒ *Cloisfidh tú DHÁ uair é.*

❒ *Freagair F.*

F Sainmhínigh go hachomair **trí** cinn de na téarmaí seo a leanas a bhfuil baint acu leis an sliocht seo.

1 Ceol tuairisciúil _

_ _

2 Coinséartó _

_ _

3 Ritornello _

_ _

4 Continuo _

_ *(6)*

❒ *Beidh sos ann anois chun do fhreagra a chomhlánú.*

Ceist 3 | **CEOL GAELACH** | **40 marc**

- *TRÍ shliocht a sheinnfear DHÁ uair.*
- *Freagair A, B agus C.*

Sliocht 1

A (i) Is é atá sa rince seo ná … … _

(ii) Is é atá san amchomhartha ná _

(ii) Is é atá sa phatrún rithime ná

- 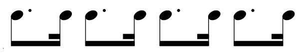
-
- 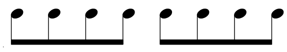
-

(9)

Sliocht 2

B (i) Is é atá anseo ná

- amhrán saothair
- amhrán grá
- amhrán óil
- caoineadh

(ii) Cén **dá cheann** díobh seo a leanas atá sa sliocht? … …

- cuntra-shéis
- armóiní gutha
- séis gan tionlacan
- ornáidiú gutha
- athruithe gléis
- tionlacan cordúil

(9)

Sliocht 3

C (i) Luaigh **dhá** ghné thraidisiúnta den cheolchasadh seo.

1 _

2 _

(ii) Luaigh **dhá** ghné neamhthraidisiúnta den cheolchasadh seo.

1 _

2 _ *(12)*

❒ *Anois freagair D. (Níl aon cheol ar an taifeadadh anseo.)*

D Ainmnigh **cúig** *uirlis* thraidisiúnta Ghaelacha dhifriúla, mar seo a leanas:

- ceann amháin ar a seinntear an tséis
- ceann amháin eile ar a seinntear an tséis
- ceann amháin ar a seinntear an rithim amháin
- ceann amháin ar a seinntear cordaí
- ceann amháin ar a seinntear an tséis agus cordaí

I gcás gach ceann de na huirlisí a roghnaíonn tú, déan tagairt don mhodh seinnte (ag séideadh, etc.)

Uirlis 1 (séis): _

Modh seinnte: _

Uirlis 2 (séis): _

Modh seinnte: _

Uirlis 3 (rithim): _

Modh seinnte: _

Uirlis 4 (cordaí): _

Modh seinnte: _

Uirlis 5 (séis agus cordaí): _

Modh seinnte: _ *(10)*

❒ *Beidh sos ann anois chun do fhreagra a chomhlánú.*

Sracobair

- *MÍR CEITHRE BHARRA a sheinnfear CÚIG uaire ar an bpianó.*
- *Beidh sos oiriúnach ann i ndiaidh gach seanma.*
- *Seinnfear an gléasnóta agus an corda tonach roimh gach seinm.*
- *Cloisfidh tú an **chuisle** ar an méadranóm roimh agus i rith an **chéad dá sheinm amháin.***
- *Chun cabhrú leat, tugtar na **ceithre nóta tosaigh.***
- *Freagair A, B agus C.*

A Cuir isteach na 10 NÓTA SÉISE atá ar iarraidh. *(20)*

B Scríobh an PATRÚN RITHIME. *(16)*

C Cuir isteach na BARRALÍNTE. *(4)*

- *Bain úsáid as **ceann amháin** de na roghanna seo thíos:*

I: Cliathnodaireacht

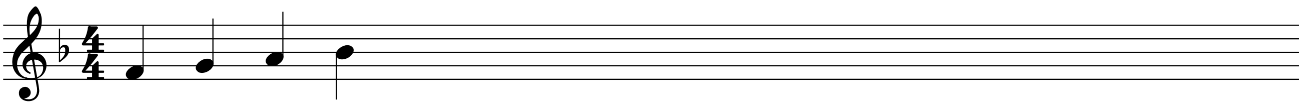

NÓ

II: Sólfá tonach [dó = F]

{| d : r | m : f -

NÓ

III: Comhcheangal de shlatnodaireacht (nó de nodaireacht eile) agus de shólfá tonach

d r m f -

- *Beidh sos fada ann anois chun do fhreagra a chomhlánú.*

Amhráin a chum na máistrí móra agus cumadóirí aitheanta an fichiú haois

❒ *Freagair A and B. (Níl aon cheol ar an taifeadadh do na codanna seo.)*

A Ainmnigh d'AMHRÁN ROGHNAITHE sa chatagóir seo agus an CUMADÓIR. (NÁ hainmnigh d'amhrán dualgais *Caro Mio Ben* (*Come Happy Spring*) anseo.)

(i) Amhrán roghnaithe: _

(ii) Cumadóir: _ *(4)*

B Sainaithin agus déan cur síos gairid ar **ghné** *cheoil* amháin den amhrán seo.

Gné:_ _

Cur síos: _

_ *(6)*

❒ *Cloisfidh tú anois tús amhráin le Mahler a sheinnfear TRÍ huaire.*

❒ *Tá na focail agus an t-aistriúchán Béarla clóbhuailte thíos.*

1.	Ging heut' morgen übers Feld,	*I walked across the fields this morning.*
2.	Tau noch auf den Gräsern hing;	*Dew still hung on every blade of grass.*
3.	Sprach zu mir der lust'ge Fink:	*The merry finch spoke to me:*
4.	"Ei du! Gelt?	*"Hey! Isn't it?*
5.	Guten Morgen!	*Good morning!*
6.	Ei gelt? Du! Wird's nicht eine schöne Welt?	*Isn't it? You! Doesn't it become a fine world?*
7.	Zink! Zink! Schön und flink!	*Chirp! Chirp! Fair and sharp!*
8.	Wie mir doch die Welt gefällt!"	*How the world delights me!"*

❒ *Freagair C and D.*

C (i) Is é atá san amhránaí ná

■ teanór ■ alt ■ soprán ■ dord

(ii) Seinntear an tionlacan

■ ar an ngiotár ■ ar an gclárchruit ■ ar an bpianó ■ ar an orgán *(6)*

D (i) Ar líne 1, is é atá sa tséis ná

- tríphléadaigh
- scála síos
- amchomhartha athrúcháin
- scála suas

(ii) Ar na línte 2, 3 agus 4, seinntear an tséis sa tionlacan leis an nguth

- in aoncheol
- in armóin
- in ochtaigh
- in aithris

(iii) Tabhair breac-chuntas ar **phointe suntastach** ar bith sa tionlacan ó line 7 go dtí an deireadh.

_ _

_ *(8)*

❒ *Cloisfidh tú anois an chuid dheireanach den amhrán i gceolchasadh difriúil a sheinnfear DHÁ uair.*

❒ *Freagair E.*

E (i) Is í an uirlis a mhéadaíonn mír oscailte an amhránaithe ná

- an corn Francach
- an veidhlín
- an t-óbó
- an basún

(ii) Cantar an chéad mhír agus an dara mír mar sheicheamh. Mínigh an téarma seo mar a chloistear duit é sa taifeadadh.

_ _

_ *(8)*

❒ *Cloisfidh tú anois an dá shliocht arís a sheinnfear UAIR AMHÁIN.*

❒ *Freagair F.*

F Sainaithin **dhá** chosúlacht agus **dhá** dhifríocht idir sliocht a haon agus sliocht a dó.

Cosúlacht 1: _

Cosúlacht 2: _

Difríocht 1: _

Difríocht 2: _ *(8)*

❒ *Beidh sos fada ann anois chun do fhreagra a chomhlánú.*

Sracobair

II—CUMADÓIREACHT

Ceist 6	**TRÍCHORDAÍ**	**20 marc**

❒ *An véarsa thíos a sheinnfear UAIR AMHÁIN.*

❒ *Is é seo an dréacht deireanach a chloisfidh tú ar an taifeadadh seo.*

❒ *Freagair A, B, C agus D.*

Ho-La-Hi

Amhrán tíre Gearmánach
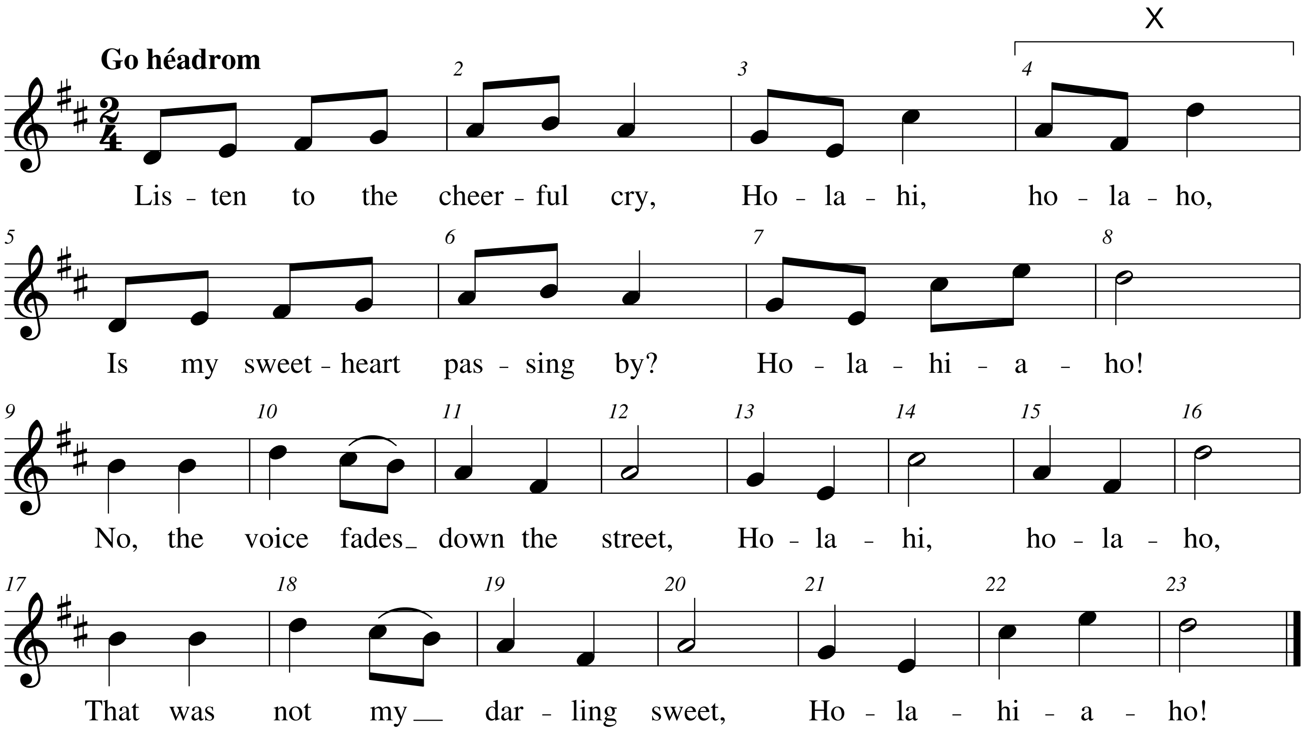
A Cad iad LITIRAINMNEACHA na dtrí nóta ag X (barra 4)? … _ _ _ _ _ _ *(6)*

B Déanann na nótaí seo tríchorda

■ D mion ■ D mór ■ B mion ■ B mór *(4)*

C Is é atá sa tríchorda seo agus é scríofa ar an DORDchliath ná

■ 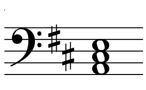 ■ 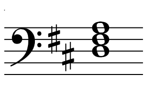 ■ 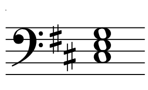 ■ 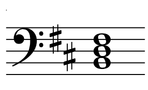 *(5)*

D Roghnaigh **ceann amháin** de na barraí seo a leanas a n-oirfeadh an tríchorda seo don tséis ann:

■ barra 3 ■ barra 7 ■ barra 12 ■ barra 14 *(5)*

❒ *Freagair CEANN AMHÁIN díobh seo a leanas: A **nó** B **nó** C.*

A MÍR A CHUR LE TÉACS A THUGTAR

❒ *Seo a leanas ceithre líne as* The Rime of the Ancient Mariner

The western wave was all a-flame.
The day was well nigh done!
Almost upon the western wave
Rested the broad bright sun.
Samuel Taylor Coleridge

❒ *Cuireadh ceol leis an gcéad dá líne thíos.*

❒ *Cum mír CEITHRE BHARRA de do chuid féin chun an tséis a chomhlánú.*
*Déan do mhír fhreagrach **éagsúil** leis an mír oscailte.*

❒ *Bain úsáid as na treoirlínte seo a leanas:*

1 Scríobh patrún RITHIME a d’oirfeadh d’fhocail an véarsa atá fágtha.
2 Cuir isteach nótaí SÉISE oiriúnacha i ngléas F don rithim sin. *(27)*
3 Críochnaigh ar an ngléasnóta, is é sin, DÓ. *(4)*
4 Cuir isteach na focail nó na siollaí faoi na nótaí cuí. *(4)*

Ar luas siúil *(Andante)*

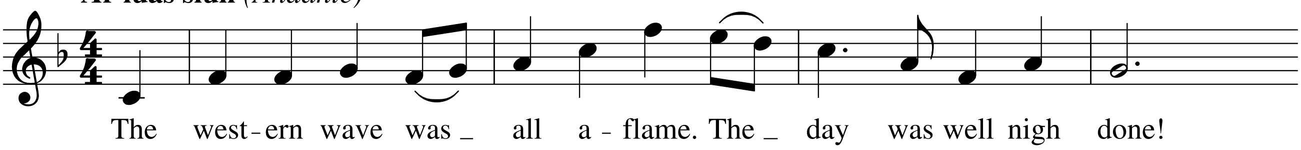

Rithim

Séis

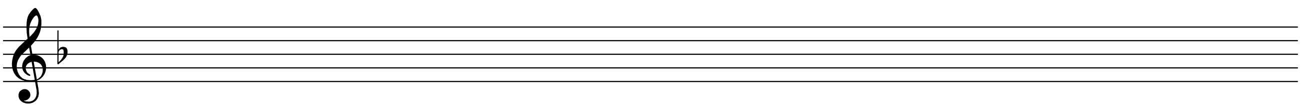

NÓ

B MÍR A CHUR LE hOSCAILT A THUGTAR

❒ *Déan staidéar ar an oscailt seo.*

Rithim

Séis

Am válsa *(Tempo di valse)*

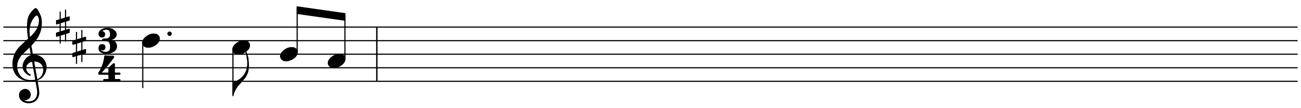

❒ *Anois comhlánaigh an tséis seo thuas mar seo a leanas:*

1 Cuir isteach TRÍ bharra leis an bpatrún rithime a thugtar.
2 Cum SÉIS i ngléas D don rithim sin. *(27)*
3 Críochnaigh ar an nGLÉASNÓTA, is é sin, DÓ. *(4)*
4 Cuir isteach MÍRIÚ oiriúnach. *(4)*

NÓ

C MÍR FHREAGRACH

❒ *Déan staidéar ar an mír oscailte ceithre bharra seo.*

Am máirseála *(Alla marcia)*

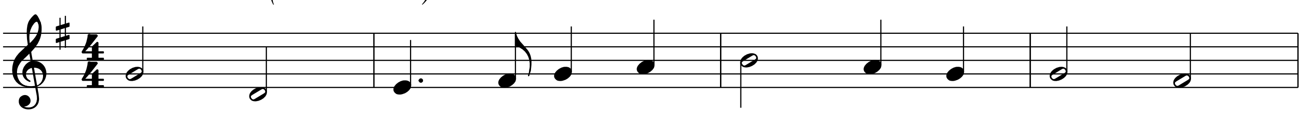

Rithim

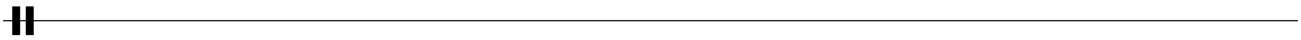

Séis

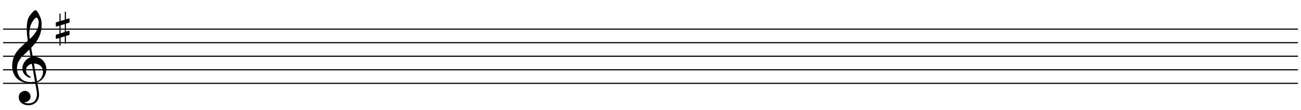

❒ *Anois cum mír* ***fhreagrach*** *thuas chun an tséis a chomhlánú. Déan do mhír fhreagrach* ***éagsúil*** *leis an mír oscailte, mar seo a leanas:*

1 Scríobh patrún rithime CEITHRE BHARRA.
2 Cum SÉIS i ngléas G don rithim sin. *(27)*
3 Críochnaigh ar an nGLÉASNÓTA, is é sin, DÓ. *(4)*
4 Cuir isteach MÍRIÚ oiriúnach. *(4)*

❒ *Freagair CEANN AMHÁIN díobh seo a leanas: A **nó** B **nó** C.*

A SÉISNÓTAÍ AGUS CORDAÍ AG DÚNTAÍ DO MHÉARCHLÁR

❒ *Déan staidéar ar an dréacht neamhiomlán seo a leanas agus ansin freagair na ceisteanna thíos.*

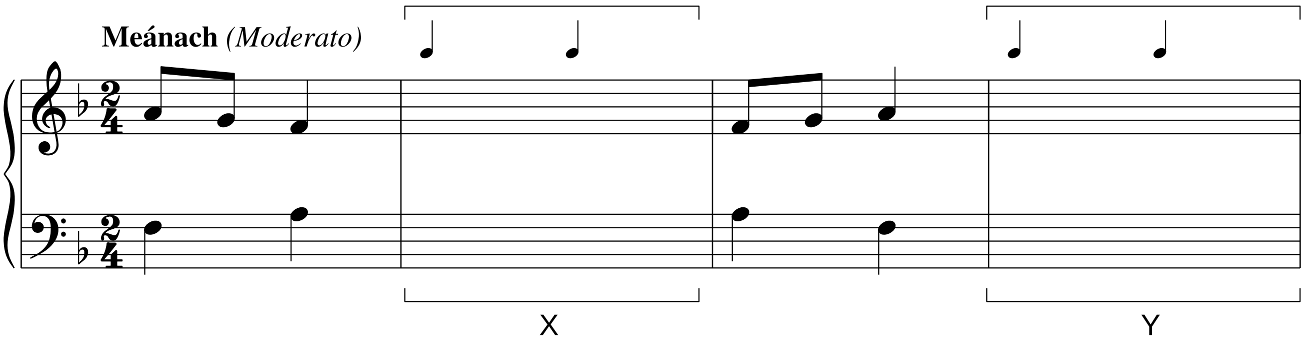

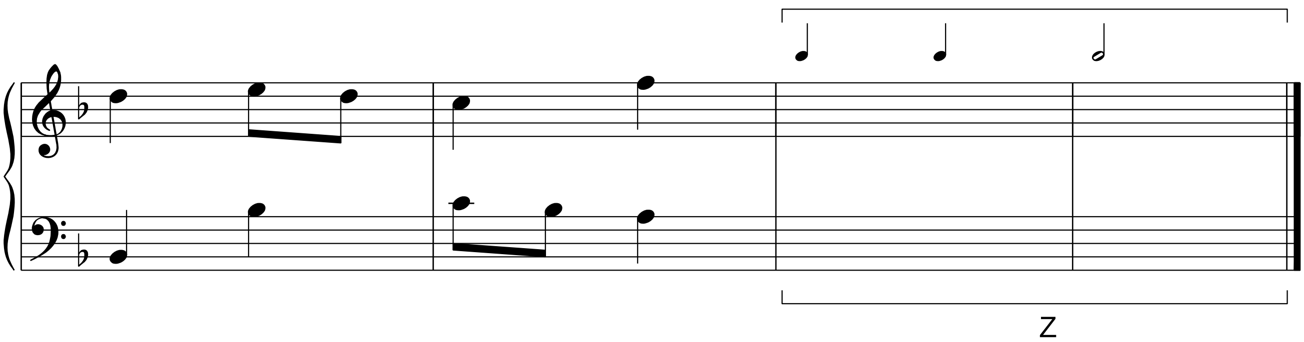

❒ *Cuir isteach séisnótaí agus dordnótaí chun iad seo a dhéanamh:*

1 Ag X, dúnadh BRISTE (V—vi) *(12)*
2 Ag Y, dúnadh NEAMHFHOIRFE (IV—V) *(12)*
3 Ag Z, dúnadh FOIRFE agus a réamhchorda (ii—V—I) *(21)*

NÓ

B CORDAÍ AG DÚNTAÍ DO CHÓR SATD

❒ *Déan staidéar ar an dréacht neamhiomlán seo a leanas agus ansin freagair na ceisteanna thíos.*

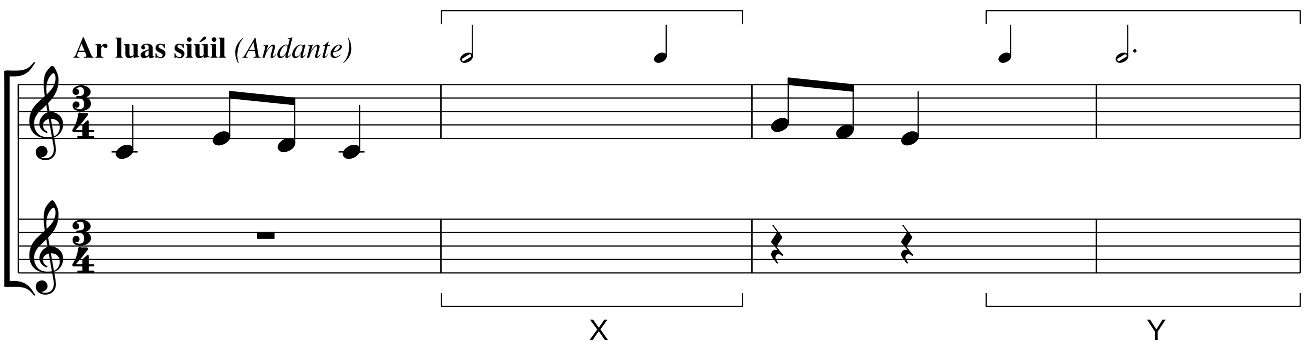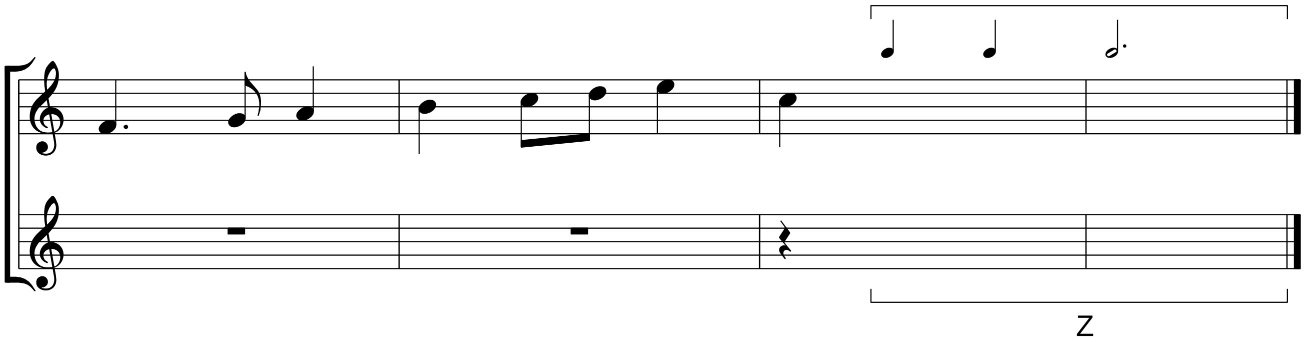

❒ *Cuir isteach páirteanna le haghaidh a trí nó a ceathair de ghuthanna, de réir mar is cuí, chun iad seo a leanas a dhéanamh:*

1	Ag X, dúnadh TÁNAISTEACH (IV—I)	*(12)*
2	Ag Y, dúnadh NEAMHFHOIRFE (IV—V)	*(12)*
3	Ag Z, dúnadh FOIRFE agus a réamhchorda (ii—V—I)	*(21)*

NÓ

C CORDAÍ TACAÍOCHTA

❒ *Déan staidéar ar an bhfonn seo a leanas. Tá sé i gceist go mbeidh tionlacan cordúil ag gabháil leis.*

Song of the Western Men

Amhrán tíre

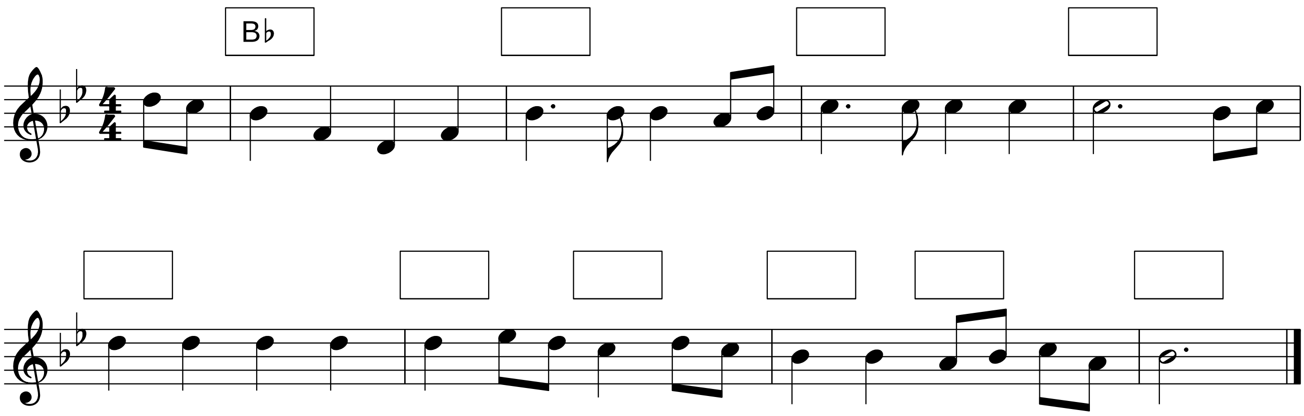

❒ *Cuireann an chéad siombail taobh thuas den cheol an corda B maol in iúl.*

❒ *Anois comhlánaigh na boscaí eile mar seo a leanas:*

1	Roghnaigh siombail oiriúnach mar chorda tacaíochta i ngach bosca.	*(5 × 9 = 45)*
2	NÁ bain úsáid as uimhreacha Rómhánacha (mar shampla, I, ii, IV, etc.)	
3	NÁ bíodh an tsiombail chéanna ann dhá uair as a chéile.	

Ceist 9 **SAORCHUMADÓIREACHT** **100 marc**

NB: D'iarrthóirí nach roghnaíonn ceist 6, ná ceist 7, ná ceist 8 amháin.

❒ *Freagair A **nó** B.*

A 1 Cuir buncheol de do chuid féin le CEANN AMHÁIN de na véarsaí (i) nó (ii) nó (iii) thíos.
2 Scríobh don ghuth (nó do na guthanna) agus don uirlis (nó do na huirlisí) tacaíochta is rogha leat.
3 Ainmnigh na guthanna agus na huirlisí sin ar an scór. *(100)*

NÓ

B 1 Cum dréacht gairid a léireoidh modh agus téama CEANN AMHÁIN de na véarsaí seo thíos.
2 Ainmnigh an uirlis (nó na huirlisí) a roghnaíonn tú ar an scór. *(100)*

(i) **A Drover**
To Meath of the pastures,
From wet hills by the sea
Through Leitrim and Longford
Go my cattle and me.
Pádraic Colum

(ii) **The Fiddler of Dooney**
For the good are always the merry,
Save by an evil chance,
And the merry love the fiddle,
And the merry love to dance.
William Butler Yeats

(iii) **Oíche Nollag**
Fágaidh an doras ar leathadh ina coinne,
An Mhaighdean a thiocfaidh is a naí ar a hucht;
Deonaigh do shuaimhneas a ligint, a Mhuire,
Luíodh Mac Dé ins an tigh seo anocht.
Máire Mhac an tSaoi

III—STAIDÉAR GINEARÁLTA

Ceist 10 ***20 marc***

- *Freagair A, B agus C.*
- *NÁ roghnaigh dréachtaí as d'amhráin dualgais, as do shaothair dhualgais ná as an gceol Gaelach anseo.*

A Ainmnigh do **staidéar ginearálta**. _

Cén chatagóir a mbaineann sé leí? _

B Liostaigh **dhá** dhréacht cheoil as do staidéar ginearálta mar aon leis na cumadóirí nó na hoirfidigh.

(i) Teideal: _

Cumadóir: _
nó
oirfideach: _ *(4)*

(ii) Teideal: _

Cumadóir: _
nó
oirfideach: _ *(4)*

C Iarradh ort caint a thabhairt ar an raidió mar gheall ar do staidéar ginearálta. Ainmnigh **trí** ghné cheoil a chuaigh i bhfeidhm ort agus déan cur síos orthu.

Gné cheoil 1: _

Cur síos: _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ *(4)*

Gné cheoil 2: ______________________________

Cur síos: ______________________________

____

____

____

____

____

____

____

____

____

______________________________ *(4)*

Gné cheoil 3: ______________________________

Cur síos: ______________________________

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

______________________________ *(4)*

Sracobair

Lch 23 de 23

Leathanach bán